

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**Številka:** U-I-100/17-8**Datum:** 14. 12. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude dr. Igorja Tičarja, Maribor, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Ulčar & partnerji, d. o. o., Ljubljana, na seji 14. decembra 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 11. člena Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 90/15) ter 9. in 12. člena Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 88/16) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija 11. člen Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju (v nadaljevanju ZUPPJS16) ter 9. in 12. člen Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (v nadaljevanju ZUPPJS17), ki urejajo prenehanje veljavnosti pogodbe o zaposlitvi zaradi izpolnitve upokojitvenih pogojev in pogoje za podaljšanje dogovora o nadaljevanju delovnega razmerja v letu 2016 oziroma 2017. Zatrjuje njihovo neskladje z načelom pravne varnosti (2. člen Ustave), načelom enakosti pred zakonom (prvi in drugi odstavek 14. člena Ustave), volilno pravico (43. člen Ustave) in avtonomijo univerze in drugih visokih šol (58. člen Ustave). Pobudnik meni, da je rektor univerze funkcionar v smislu 2. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11, 46/13, 50/14, 82/15 in 67/17 – ZSPJS) in ne javni uslužbenec, kar pomeni, da se zanj Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št.

63/07 – uradno prečiščeno besedilo in 65/08 – ZJU), posledično pa tudi ZUPPJS16 in ZUPPJS17, ne uporabljajo. Pobudnik zatrjuje, da izpodbijane določbe neposredno in retroaktivno posegajo v njegove pridobljene pravice, saj predstavljajo zakonsko oviro, ki mu preprečuje dokončanje rektorskega mandata, ki ga je pridobil na splošnih in neposrednih volitvah univerze pred uveljavitvijo izpodbijanih zakonov. Po mnenju pobudnika je pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti edina učinkovita pot, po kateri lahko zavaruje svoje že pridobljene pravice. Navaja, da je bil ob nastopu funkcije upravičeno prepričan, da bo rektorski mandat lahko izpolnil, saj ob nastopu mandata ni bilo pravnih ovir v obliki kogentnih predpisov, ki bi to preprečevali. Če bi pobudnik čakal na izdajo konkretnega posamičnega akta, s katerim bi ga oseba, ki izvršuje pravice in obveznosti delodajalca, razrešila z njegovega položaja, bi se znašel v položaju, ko svoje pravice do pravnega varstva ne bi več mogel učinkovito uveljaviti, saj bi funkcijo rektorja medtem zasedla druga oseba, v pravice katere bi bilo prav tako nedopustno naknadno retroaktivno poseči, kar pomeni, da pobudnikova reintegracija na funkcijo rektorja, tudi v primeru, če bi se izpodbijana ureditev izkazala za protiustavno, ni reverzibilna.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Pobudnik izpodbija določbe, ki urejajo prenehanje veljavnosti pogodbe o zaposlitvi zaradi izpolnitve upokojitvenih pogojev in pogoje za sklenitev dogovora o nadaljevanju delovnega razmerja. Izpodbijane določbe ZUPPJS16 in ZUPPJS17 ne učinkujejo neposredno. Pogodba o zaposlitvi zaradi izpolnjevanja upokojitvenih pogojev je prenehala oziroma preneha veljati na podlagi dokončnega sklepa delodajalca (11. člen ZUPPJS16 in 9. člen ZUPPJS17). Zoper ta sklep je v skladu z določbami Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/04 in 10/04 – popr. – v nadaljevanju ZDSS-1) zagotovljeno sodno varstvo v delovnem sporu. Sodno varstvo zoper odločitev o predčasnem prenehanju mandata je zagotovljeno v upravnem sporu, še zlasti, ker gre za prenehanje mandata, ki je bil pridobljen na volitvah. V obeh sodnih postopkih ima pobudnik možnost predlagati tudi izdajo začasne odredbe (43. člen ZDSS-1 in 32. člen Zakon o upravnem sporu, Uradni list RS, št. 105/06, 62/10 in 109/12 – ZUS-1) in na ta način zavarovati svoj pravni položaj. Ustavno sodišče v takih primerih šteje, da se lahko pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti vložijo šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanih predpisov, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Navedeno stališče velja tudi v primerih, ko se s pobudo zahteva presoja ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa, ki je bodisi prenehal veljati že pred vložitvijo

pobude (ZUPPJS16 je prenehal veljati 31. 12. 2016) bodisi po vložitvi pobude, saj mora pobudnik na podlagi prvega odstavka 47. člena ZUstS za presojo takšnega predpisa izkazati tako imenovano pravovarstveno potrebo¹ (glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-174/05 z dne 13. 12. 2007, Uradni list RS, št. 122/07, in OdlUS XVI, 87).

4. Iz razlogov, navedenih v citiranih sklepih, pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijanih določb ZUPPJS16 in ZUPPJS17. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo.

5. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sodnik dr. Rajko Knez je bil pri odločanju v zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

---

¹ Ustavno sodišče praviloma presoja le veljavne predpise. Na podlagi drugega odstavka 47. člena ZUstS lahko presoja predpise, ki so po vloženi pobudi prenehali veljati, če niso bile odpravljene posledice protiuštavnosti in nezakonnosti (prvi odstavek 47. člena ZUstS).